

Waar de gezagsrelatie met het openbaar ministerie structureel vrij duidelijk ingebed wordt, zal vooral de relatie met de burgemeester, zeker in situaties waar meer gemeenten tot één basisteam behoren, het voorwerp moeten zijn van overleg en afstemming.

In complexe situaties is het nodig snel en adequaat naar district, regio, landelijk en internationaal niveau op te schalen, omdat anders een vierlagensysteem verstikkend kan werken. Het ontwerpplan, top-down uitgewerkt, vraagt om een bottom-up uitvoering en alle personeelsleden moeten daarbij betrokken worden. 'Waakzaam en dienstbaar', het algemene motto van deze cultuurverandering, vraagt om meer dan structuurwijziging en efficiëncy. Vooral cultuur en vertrouwen zullen beslissend zijn.

Tegelijkertijd met de nationale ontwikkelingen, zijn er binnen de Europese Unie een aantal indringende beslissingen op til. Voor een effectieve internationale samenwerking, bijvoorbeeld bij het invoeren van het Europese opsporingsbevel, is veel en gestructureerd overleg met de buurlanden, vooral België, noodzakelijk. Om de internationale (heterdaad)slagkracht te vergroten is een verankering van internationale oriëntering in alle geledingen ook bij de Nederlandse politie onontbeerlijk.

Het is niet eenvoudig België en Nederland te vergelijken, want de politiek-bestuurlijke verschillen (gekozen burgemeesters) en andere tradities zijn

groot. België kent een geïntegreerde politie op twee niveaus en er is van een nationale politie nog geen sprake. Ook de financiering van de politie verschilt compleet in de twee landen. We zullen toch met grote belangstelling toekijken hoe deze vernieuwing in Nederland verloopt om er bij een succesvolle uitvoering ons voordeel mee te doen. Vooral de basisteams en de districten zullen de termen 'slagvaardig, robuust en lokaal verankerd' moeten gaan waarmaken.

Toch nog één suggestie voor de Nederlandse wetgever: als voorzitter van de federale politieraad pleit ik al lang voor het invoeren van een gelijkaardig systeem in Nederland. Een één op één relatie tussen de minister en de top van de politie heeft zijn voordelen, maar ook zijn nadelen. De samenstelling van de Belgische federale politieraad (politie, parket, commissaris van de Koningin, burgemeesters) heeft in deze tien jaren van politiehervorming, ook al is haar rol beperkt tot advisering én naar de bevoegde ministers én in bepaalde gevallen ook naar het parlement, zeker in goede tijden maar vooral ook in slechte tijden zijn nut bewezen.

1 Voor meer informatie zie bijvoorbeeld: Het interview met Prof. C Fijnaut van 10 februari 2012 in het NCR Handelsblad en/of X., (2012). Het Ontwerpplan Nationale politie: de kloof tussen praat en daad. Tijdschrift voor de Politie, 4/12, 32-37.

OPSPORING EN POLITIE / POLICE AND INVESTIGATION (2)

Op naar een visie voor de politie 2020

Willy Bruggeman^a

^a Voorzitter Federale Politieraad.
(Corresp.: Willy.Bruggeman@moerbeke.be)

Zoals aanbevolen in het rapport "Evaluatie 10 jaar politiehervorming" (Federale Politieraad, 2009),¹ is, op initiatief van de Minister van Binnenlandse zaken, een werkgroep opgestart om een visie voor de Politie 2020 voor te bereiden. De werkgroep is samengesteld uit politieofficieren en universiteitsprofessoren die samen in een kerngroep en in werkgroepen zijn ingedeeld. Een toekomstvisie

ontwikkelen in een maatschappij die permanent evolueert is geen sinecure. De uitdagingen zijn niet de minste: socio-demografische veranderingen, sociale condities, financiële restricties, kerntakendiscussie, technologische ontwikkelingen en private firma's die in toenemende mate taken opnemen binnen de veiligheidsketen. In een eerste fase werden de basisprincipes voor de politiefilosofie uitgetekend. In een tweede fase worden nu, mede op basis van toekomstscenario's, de uitdagingen die op zichzelf heel evolutief zijn en diverse opties herbergen, door diverse themagroepen geëvolueerd. Uiteindelijk is het de bedoeling om deze tekst aan te bieden aan de beide Ministers van Binnen-

landse Zaken en van Justitie en beoogd wordt deze nadien in het Parlement te bespreken. Dit wordt een hele uitdaging om met alle partijen een volledige of gedeeltelijke consensus te bereiken i.v.m.

dit thema. Wie actief wil meewerken aan deze visie, mag zich kenbaar maken bij de voorzitter.

- 1 Rapport Federale Politieraad is verkrijgbaar op website federale politieraad.

OPSPORING EN POLITIE / POLICE AND INVESTIGATION (3)

Georganiseerde vuurwerkcriminaliteit is beter te bestrijden in samenwerking met andere (Europese) landen¹

A.J. Bogers^a

^a Politie Brabant Zuid-Oost, Chef Regionaal Milieuteam (Corresp.: ad.bogers@brabant-zo.politie.nl).

De Nederlandse politie en veel andere overheidsinstanties, zoals de inspectie van het ministerie van Infrastructuur en Milieu (voormalig ministerie van Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer), provincie, gemeenten, belastingdienst, FIOD-ECD (Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst – Economische Controledienst), Arbeidsinspectie en Inspectie Verkeer en Waterstaat houden zich jaarlijks intensief bezig met de opsporing van vuurwerkdelicten. De een richt zich op de strafrechtelijke opsporing, de ander op bestuurlijke handhaving/vergunningverlening (opslag en handel in vuurwerk) en weer een andere overheidsinstantie controleert overtredingen van de fiscale wet- en regelgeving.

Heeft de inspanning van deze overheidsorganen geleid tot minder dodelijke slachtoffers en tot het tegengaan van schade, letsel, angst, oneerlijke concurrentie, verstoring van de marktwerking, fraude en witwassen?

De ontwikkeling van vuurwerkcriminaliteit

In de afgelopen 20 jaar is de aanpak van vuurwerkdelicten en vuurwerkcriminaliteit veranderd. De vuurwerkcontroles aan de Belgische grens, waar Nederlanders werden aangehouden die voor zichzelf of voor kennissen goedkoop zwaar vuurwerk kochten in België, maakten plaats voor andere vormen van vuurwerkcriminaliteit. De volgende stap van politie en justitie was de aanpak van Nederlandse importeurs die handelden in illegaal zwaar vuurwerk. Vervolgens ging de illegale handel in zwaar vuurwerk

vrijwel volledig ondergronds. Vuurwerkcrimineelen gebruikten buitenlandse vuurwerkbedrijven en voorzagen, vanuit landen als België en Duitsland, de Nederlandse markt van illegaal zwaar vuurwerk. De nieuwste trend is de aankoop van vuurwerk via internet. Bekend zijn de bestellingen bij de webwinkels en het transport van dit gevaarlijke vuurwerk via koeriersbedrijven naar consumenten en handelaren in Nederland. Noch Nederland, noch België, noch Polen en Hongarije zijn landen waar vuurwerk wordt geproduceerd. Nederland is het vuurwerk vragend land en genoemde andere landen zijn opslag- en doorvoerlanden. Dat is anders met producerende landen als China, Spanje, Italië en Duitsland.

Het is in zowel de doorvoerlanden als in de producerende landen bekend dat zwaar vuurwerk niet geleverd mag worden aan particulieren in Nederland, maar ondanks die wetenschap vindt op grote schaal illegale handel plaats. Inmiddels is de illegale handel beland in handen van de georganiseerde (vuurwerk) criminaliteit.

De opsporing van georganiseerde vuurwerkcrimineelen kreeg een internationaal karakter. Geholpen door de verschillen in regelgeving en het feit dat in het buitenland vuurwerkcriminaliteit geen issue was, kon de georganiseerde vuurwerkcrimineel ongestoord zijn gang gaan. Daarnaast blijken de bureaucratie en de lange doorlooptijd van de uitvoering van rechtshulpverzoeken in het buitenland de voortgang in de aanpak van internationaal georganiseerde vuurwerkcriminaliteit ernstig te belemmeren. Juist de korte tijd van het vuurwerkseizoen, waarin veel illegale handelingen plaatsvinden, vraagt om adequaat optreden.

De situatie in Nederland

Het onderzoek geeft aan dat internationale vuurwerkcriminaliteit nog steeds zichtbaar aanwezig is en dat Nederland in het bijzonder, maar ook België